

**KAJIAN TERHADAP STRUKTUR DAN
PENGURUSAN ORGANISASI
BAHAGIAN EDITORIAL
UTUSAN PUBLICATIONS & DISTRIBUTORS SDN. BHD.**

FARIDAH SHAMSUDIN @ SANI

**JABATAN PENGAJIAN MEDIA
FAKULTI SASTERA DAN SAINS SOSIAL
UNIVERSITI MALAYA
KUALA LUMPUR
2005**

PENGHARGAAN

Syukur alhamdulillah, dalam kesibukan menguruskan kerja-kerja di pejabat, berkat tunjuk ajar, dorongan, bimbingan, kritikan dan sokongan daripada pelbagai pihak penulisan kajian ini dapat juga saya siapkan.

Terlebih dahulu, saya ingin mengucapkan jutaan terima kasih kepada penyelia saya, Prof. Madya Dr. Azizah Hamzah yang memberikan panduan, bimbingan, nasihat, kritikan dan dorongan kepada saya untuk membuat kajian ini. Ucapan terima kasih juga saya tujukan kepada pensyarah-pensyarah saya bagi program ini, Prof. Madya Dr Mohd Sidin Ishak dan juga Prof. Madya Dr. Hamedi Adnan. Terima kasih juga kepada rakan-rakan sepengajian dan seluruh kakitangan Jabatan Pengajian Media yang sentiasa memberikan kerjasama semasa saya mengikuti pengajian ini khasnya Kak Izan yang selalu mengingatkan saya untuk menyiapkan kajian ini.

Penghargaan ini juga saya tujukan kepada seluruh kakitangan Utusan Publications & Distributors Sdn Bhd khasnya kepada Cik Roselina Johari, Pengarah Eksekutif dan rakan-rakan di Jabatan Editorial yang banyak memberikan kerjasama dan sokongan kepada saya.

Penghargaan istimewa ditujukan kepada abang yang benar-benar memahami ketika kesibukan saya menyiapkan kajian ini. Segala bantuan dan dorongan amat-amat saya hargai. Untuk emak dan abah, terima kasih kerana sentiasa mendoakan kejayaan saya.

ABSTRAK

Kajian ini bertujuan mengkaji kepentingan struktur organisasi dan pengurusan Jabatan Editorial yang mantap dalam menentukan keuntungan sesebuah organisasi penerbitan buku. Jabatan Editorial merupakan nadi kepada organisasi penerbitan buku. Jabatan ini berperanan penting dalam membentuk judul iaitu produk organisasi penerbitan buku. Kegagalan untuk menghasilkan judul yang dapat bersaing akan menyebabkan kerugian kepada organisasi penerbitan. Buku juga sama seperti produk yang lain, iaitu bersaing di pasaran. Penerbit yang cekap akan menguasai pasaran. Oleh itu setiap penerbit harus mencari jalan bagaimana dapat menghasilkan buku dengan cepat, berkualiti, tepat dan laris di pasaran. Oleh itu kajian ini juga akan melihat kepada bentuk struktur organisasi dan pengurusan yang sesuai dalam membantu Jabatan Editorial menghasilkan judul dengan cepat. Kajian ini menggunakan kaedah pemerhatian turut serta. Maklumat diperolehi melalui pengalaman pengkaji sendiri dalam mengurus dan menyusun struktur organisasi Jabatan Editorial organisasi yang dikaji iaitu Utusan Publications & Distributors Sdn Bhd. Temu bual bersemuka pula dilakukan untuk mendapatkan maklumat tentang sejarah dan latar belakang syarikat dan juga permasalahan dalam struktur organisasi dan pengurusan Jabatan Editorial. Daripada kajian didapati struktur organisasi yang disusun secara matriks amat sesuai bagi Jabatan Editorial kerana ia dapat melancarkan dan mempercepatkan proses penerbitan buku. Struktur organisasi dan pengurusan editorial yang mantap juga dapat membantu meningkatkan produktiviti Jabatan Editorial dan menjamin keuntungan sesebuah syarikat penerbitan.

ABSTRACT

This research looks at the importance of having a well-managed and organised Editorial Department to drive the profitability of a book publishing company. The Editorial department being the pulse of a publishing house, plays a pertinent role in list-building, the products of a publishing company. Failure to produce competitive and market-driven titles may result in setbacks and losses for the publisher. Books, like any other products, compete openly in the market. The publisher that reads the market well is able to influence market forces towards his products and ultimately be the market leader. Therefore, each publisher should innovate ways to publish quality, accurate and highly saleable books within a shorter time. This research also examines the organisational structure dan suitable management styles necessary to nurture and motivate the Editorial Department to produce more titles more frequently. The approach used in this research is observation through participation. The information is obtained through the researcher's own experience in the organisation and management of the Editorial Department in Utusan Publications & Distributions Sdn. Bhd. Face-to-face interviews were conducted to gather information about the history dan background of the company as well as the problems faced in the management and organisation of the Editorial department. Based on the research, it was found that the organisational structure was formed using the most appropriate matrix for an editorial department to expedite the publishing process of a book. An well-managed department also creates a conducive environment that drives productivity and determines the profitability of a publishing company.

Kandungan

<i>Penghargaan</i>	<i>ii</i>
<i>Abstrak</i>	<i>iii</i>
<i>Abstract</i>	<i>iv</i>
<i>Kandungan</i>	<i>v</i>
<i>Senarai Jadual</i>	<i>viii</i>
<i>Senarai Rajah</i>	<i>ix</i>
<i>Senarai Lampiran</i>	<i>x</i>
BAB 1 PENDAHULUAN	1
1.1 Pengenalan	1
1.2 Permasalahan Kajian	5
1.3 Objektif Kajian	8
1.4 Kewajaran Kajian	9
1.5 Skop Kajian	10
1.6 Metodologi Kajian	11
1.7 Kajian-kajian Lepas	13
1.8 Rangka Teori	15
BAB 2 TAKRIFAN DAN DEFINISI	23
2.1 Pengenalan	23
2.2 Organisasi dan Struktur Organisasi	23
2.2.1 Definisi Organisasi	23
2.2.2 Ciri-ciri Organisasi	24
2.2.3 Struktur Organisasi	26
2.2.4 Organisasi Matriks	27
2.3 Pengurusan dan Konsep Pengurusan	29
2.3.1 Definisi Pengurusan	29
2.3.2 Pendekatan kepada Pengurusan	30
2.3.3 Fungsi Pengurusan	32
2.4 Penerbit	35
2.5 Buku	36
2.5.1 Definisi	36
2.5.2 Peranan Buku	38
2.5.3 Jenis-jenis Buku	40
2.6 Editor	41
2.6.1 Definisi	41
2.6.2 Peranan Editor	41
2.6.3 Jenis dan Tugas Editor	43
2.7 Kesimpulan	45

BAB 3	LATAR BELAKANG UTUSAN PUBLICATIONS & DISTRIBUTORS SDN BHD	46
3.1	Latar Belakang	46
3.2	Struktur Organisasi Syarikat	49
	3.2.1 Carta Organisasi Syarikat	50
	3.2.2 Jabatan Editorial	51
	3.2.3 Jabatan Pengeluaran	53
	3.2.4 Jabatan Pemasaran	53
	3.2.5 Jabatan Kewangan dan Pentadbiran	56
	3.2.6 Jabatan Logistik	56
3.3	Aktiviti Perniagaan Syarikat	58
BAB 4	STRUKTUR ORGANISASI DAN PENGURUSAN JABATAN EDITORIAL UTUSAN PUBLICATIONS & DISTRIBUTORS SDN BHD	63
4.1	Pendahuluan	63
4.2	Struktur Organisasi	64
4.3	Pengurusan Editorial	66
	4.3.1 Tugas dan Tanggungjawab Penolong Pengurus Penerbitan	66
	4.3.2 Tugas dan Tanggungjawab Editor	70
	4.3.3 Cara Pentadbiran	74
4.4	Fungsi dan Tugas Jabatan Editorial	78
	4.4.1 Merancang dan Membina Program Penerbitan	78
	4.4.2 Menguruskan Program Penerbitan	86
	4.4.3 Menyediakan Harga Buku	91
	4.4.4 Menyediakan Perjanjian Penerbitan	95
	4.4.5 Penyediaan Naskhah Bertanda	97
4.5	Pencapaian Jabatan Editorial	98
4.6	Kesimpulan	107
BAB 5	MASALAH, SARANAN DAN KESIMPULAN	108
5.1	Pendahuluan	108
5.2	Masalah dalam Struktur Organisasi dan Pengurusan Jabatan Editorial	108
	5.2.1 Tiada Pengurus Penerbitan	108
	5.2.2 Kelemahan Pengurusan Matriks	109
	5.2.3 Tanggungjawab Editor yang Pelbagai	110
	5.2.4 Editor yang Kurang Kemahiran	111
	5.2.5 Masalah Komunikasi Antara Jabatan	112
	5.2.6 Masalah Dalam Penilaian Prestasi	113

5.3	Masalah dalam Pengeluaran Judul Baru	115
5.3.1	Masalah Semasa Pembinaan Judul dan Program Penerbitan	115
5.3.2	Kesukaran Mencari Penulis yang Berkebolehan	117
5.3.3	Kekurangan Kajian dan Pembangunan (R&D)	117
5.3.4	Editor Menangani Terlalu Banyak Judul	118
5.3.5	Masalah dengan Kakitangan Jabatan Pengeluaran	119
5.3.6	Gangguan daripada Projek yang Tidak Tersenarai Dalam Program Penerbitan	120
5.3.7	Kurang Kemudahan Teknologi	120
5.4	Ancaman dan Halangan	121
5.5	Analisis SWOT	123
5.5.1	Pembentukan Judul Baru yang Kurang Mampu Bersaing	124
5.5.2	Harga Buku yang Tinggi	125
5.5.3	Editor yang Kurang Cekap	125
5.5.4	Persaingan dengan Penerbit Bumiputera Lain	126
5.6	Cadangan Memantapkan Organisasi dan Pengurusan Jabatan Editorial	127
5.7	Kesimpulan	128
	Bibliografi	130
	Lampiran	
	Lampiran 1(a) Nota Serahan	
	Lampiran 1(b) Butir-butir Penerbitan	
	Lampiran 1(c) Arahan Muka Depan	
	Lampiran 1(d) Tajuk Buku	
	Lampiran 1(e) Blurb Buku	
	Lampiran 2: Laporan Penerbitan Buku	
	Lampiran 3(a) Perjanjian Penerbitan	

SENARAI JADUAL

Jadual 3.1 : Jumlah nilai pengeluaran judul baru, Utusan Publications & Distributors Sdn Bhd dari tahun 2001 hingga 2004 mengikut bulan	59
Jadual 3.2 : Pendapatan jualan dari tahun 2001 hingga 2004	60
Jadual 4.1 : Status perkembangan Program Penerbitan bagi tahun 2004	68
Jadual 4.2 : Perbandingan pencapaian setiap unit di Jabatan Editorial bagi tahun 2002 dan 2004	72
Jadual 4.3 : Perbandingan jumlah judul dan nilai penerbitan mengikut bulan bagi tahun 2001 dan 2004	76
Jadual 4.4 : Jadual penerbitan	91
Jadual 4.5 : Cara pengiraan dan penetapan harga buku	93
Jadual 4.6 : Jumlah nilai judul baru dari tahun 2001 hingga 2004	98
Jadual 5.1 : Analisis SWOT Jabatan Editorial Utusan Publications & Distributors Sdn Bhd	123

SENARAI RAJAH

Rajah 1.1 :	Struktur Organisasi sebuah Syarikat Penerbitan	3
Rajah 1.2 :	Kitaran Hayat Produk	7
Rajah 2.1 :	Pendekatan pengurusan sebagai satu proses	30
Rajah 2.2:	Pendekatan pengurusan sebagai satu sistem	31
Rajah 3.1 :	Carta Organisasi Utusan Publications & Distributors Sdn Bhd	50
Rajah 3.2 :	Peratus nilai jualan mengikut kategori bagi tahun 2004	61
Rajah 4.1 :	Struktur organisasi Jabatan Editorial	64
Rajah 4.2:	Skema Markin, proses dalam pembentukan keluaran baru	79
Rajah 4.3 :	Peningkatan nilai judul keluaran buku 2001-2004	99
Rajah 4.4 :	Peratus nilai keluaran mengikut unit pada tahun 2004	100
Rajah 4.5 :	Peratus nilai keluaran mengikut unit pada tahun 2002	100
Rajah 4.6:	Perbandingan nilai keluaran setiap unit pada tahun 2002 dan 2004	101
Rajah 4.7 :	Peningkatan prestasi Jabatan Editorial melalui nilai pengeluaran judul	105
Rajah 4.8	Perbandingan nilai keluaran buku mengikut bulan	105

SENARAI LAMPIRAN

Lampiran 1(a) Nota Serahan

Lampiran 1(b) Butir-butir Penerbitan

Lampiran 1(c) Arahan Muka Depan

Lampiran 1(d) Tajuk Buku

Lampiran 1(e) Blurb Buku

Lampiran 2 Laporan Penerbitan Buku

Lampiran 3 Perjanjian Penerbitan